

THESES,

QUAS,

CONS. MAX. VENER. FACULT. THEOL.
IN EXERCITATIONEM
STIPENDIARIORUM AD ACADEMIAM
IMPERIALEM ABOËNSEM,

EXHIBET

HENRICUS SNELLMAN,

*Theol. Doct. & Profesor, Imper. Ord. de S. Wolod, in IV Cl.
Eques, Stipendiariorum h. a. Inspector,*

RESPONDENTE

CLAUDIO ALB. TULINDBERG,

Stipend. Publ. Ostrob.

In Auditorio Philosophico die XII Junii MDCCCXXII,

horis a. m. solitis.

ABOÆ,

ex Officina Typographica FRENCKELLIANA.

8.

I.

Non quidem omnes, quas animo conceperunt homines, de cognatione nostra cum mundo quodam celsiori approbandæ sunt hypotheses, quin potius, si ad decreta rationis rite exigantur, falsas earum multas fuisse atque noxias, impeditas plurimas atque perturbatas facile perspiciamus; at firmum tamen manet & indubitatum virtutem nostram, quo certius cum ordine rerum suprasensuali, quem dicunt, conjunctos nosmet esse credamus, sentiamus, eo magis indefessam fieri & sinceram. Homo enim finitus, ut ad infinitum illud, quod virtus sequitur, tendere possit, in hoc ipso nisu suscipiendo feliciterque persequendo, & notione eget infiniti, & sensu quodam atque experientia præsentis sibi commercii cujusdam cum vera infiniti sede & patria.

II.

Hæc autem virtutis elementa & principia cum sola supeditet Religio, summam ipsius in virtute vera necessitatem quis infitiabitur? Unde eos debitum omne Religioni non flatuere censemus pretium, qui Eam virtutis cultum adjuvare tantum perhibent. Est enim Religio quoque causa virtutis atque genetrix: notionem ipsam virtutis perficit, amorem virtutis movet atque diligentiam, & quo tendat recti studium atque honesti una sufficienter nos docet.

III.

Siquidem Rationis, legem dictantis & officia, ea est vis & auctoritas, ut ad morem illi gerendum sanus quisque obli-

ga-

gatum semet sentiat; officia nostra quævis ad reverentiam Rationi præstandam jure referunt morum Doctores. Sed ad laudatum si insimul attenderimus Rei Moralis cum Religione nexum arctissimum, ea tamen singula ad Pietatem quoque pertinere, id est Deo etiam deberi, nemo nostrum non confitebitur. Quæ utraque virtutem docendi via cum Religionis Doctori sit servanda, ita Rationis urgeat dignitatem, ut ad Deum ubique ducat; ita pietatem auditorum inculcet pectoribus, ut virtus, cum Religione quamvis cohæreat, libera tamen, conscientia duce, semper maneat.

IV.

Præcipitati quidem atque immitis est judicii atheismi vel impietatis eos arguere, qui vulgatam rejiciunt & antiquitus receptam officia erga Deum commemorandi consuetudinem; neque enim Dei ideo hi tollunt existentiam, neque pie Eum colendum ideo negant, quod cultum, quo prosequendus est, haud satis apto proponi modo existiment. At qui tamen, re propius pensitata, quæstionem rite ponderaverit, minus ille idoneis sententiam eorum superstrui rationibus facile nobiscum videbit. Nam quamvis nallum nobis jus in Deum competat, neque ulla Ipsius erga nos homines cogitari possint officia, Auctor tamen existentiae nostræ quum sit Ens optimum, sapientissimum atque sanctissimum, ea quæ bona sunt, quæ sancta, quæ consiliis Ipsius sapientissimis convenientia ab Eo, haud quidem postulare, sed certo certius sperare possumus; & quamquam eodem, quo in homines, officii erga eos implendis, agimus modo, in Deum agere nos non queamus, in eos tamen Ipsius fines, quos ut promoveamus libertati nostræ reliquit & conscientiae, & agere possumus & quotidie agimus. Sic singulas, quibus excellimus, facultates, eo nobis largitus est consilio ultimo, ut ad virtutem quærendam, confirmandam, amplificandam sedulo eas adhibeamus; cui vero fini Ipsius benignissimo, id est Deo ipsi, aut repugnare possumus aut obtemperare. Præterea, quantumcumque Rationis
tibi

tibi persuadeas auctoritatem, vereor tamen ne frigidiori Deum tibi repræsentes pectore, ne remissiori Eum prosequaris amore, reverentia & fiducia, nisi, in intimis saltem animi recessibus, ea temet cum Deo conjunctum esse cogites relatione, ut officia Illi Ipsi a te præstanda fatearis atque sentias religiosissima.

V.

Quantulum id cumque fuerit, quod de conditione nostra post mortem futura judicare nos quidem possumus, tamen, ut cara sit nobis virtutemque nostram promoveat spes immortalitatis, non tam conjectura auguramur, quam confidimus potius, ætatis illam cum vita in terris acta cohæsuram vinculo, ita ut quam meriti hic simus sortem, eadem, accommodata ad futurum nostrum, fata post terrestria, existendi modum, ibi nos maneat; unde conscientiam personalitatis nostræ animam, morti superstitem, comitaturam & confitemur & credimus. Dein, quum in eo consistat destinatio nostra moralis, ut ad majorem in infinitum tendamus cum Deo similitudinem, pro certo statuimus ceteris etiam, quarum auxilio virtutis incrementa habentur, vel ibi, instructos nosmet fore animi viribus, occasionesque, hunc in finem eas adhibendi, summo Dei beneficio, venturo hoc in statu, nobis adfuturas.
